

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 941/2018
05.09.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Александре Станисављевић поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К 228/17 од 02.11.2017. године и Вишег суда у Врању 2Кж1 99/18 од 10.07.2018. године, у седници већа одржаној дана 05.09.2018. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Александре Станисављевић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К 228/17 од 02.11.2017. године и Вишег суда у Врању 2Кж1 99/18 од 10.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу К 228/17 од 02.11.2017. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика и осуђен на новчану казну у износу од 40.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико окривљени наведену новчану казну не плати иста ће се заменити казном затвора тако што ће за сваких 1.000,00 динара новчане казне бити одређен један дан затвора, с тим што затвор не може трајати дуже од шест месеци.

Окривљени је обавезан на плаћање судског паушала у износу од 3.000,00 динара као и таксе на тужбу и одлуку суда од по 980,00 динара и нужне издатке приватном тужиоцу оштећеном ББ у износу од 170.500,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде.

Ради остваривања имовинскоправног захтева оштећени је упућен на парницу.

Пресудом Вишег суда у Врању 2Кж1 99/18 од 10.07.2018. године, поводом жалбе браниоца окривљеног АА, адв. Сретена Нешића, преиначена је пресуда

Основног суда у Бујановцу К 228/17 од 02.11.2017. године и окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела увреда из члана 170. став 1. Кривичног законика, за које му је изречена судска опомена и обавезан да сноси трошкове кривичног поступка ближе наведене у другостепеној пресуди, а приватни тужилац ББ ради остваривања имовинско-правног захтева упућен је на парнични поступак.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адв. Александра Станисављевић, поднела је захтев за заштиту законитости због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или пак исте укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адв. Александре Станисављевић је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адв. Александра Станисављевић, у захтеву наводи да је доношењем побијаних правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9), тј. да је прекорачена оптужница, на тај начин што је суд „у чињеничном опису радње извршења предметног кривичног дела датог у изреци правноснажне пресуде додао субјективан елемент бића кривичног дела увреда из члана 170. КЗ, а без ког елемента сагласно члану 14. КЗ нема кривичног дела“ а у вези са тим и да дело за које је окривљени оглашен кривим не може представљати кривично дело јер нема елементата кривице, на који начин је учињена и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

Према одредби члана 14. став 1. КЗ, кривично дело је оно дело које је законом предвиђено као кривично дело, које је противправно и које је скривљено.

Одредбом члана 22. став 1. КЗ прописано је да кривица постоји ако је учинилац у време када је учинио кривично дело био урачунљив и поступао са умишљајем, а био је свестан или је био дужан и могао бити свестан да је његово дело забрањено.

Кривично дело учињено је када је учинилац био свестан свог дела и хтео његово извршење или када је учинилац био свестан да може учинити дело па је на то пристао.

Према одредби члана 420. став 1. ЗКП пресуда се може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Применом напред наведених законских одредби КЗ на конкретан случај, Врховни касациони суд налази да дело описано у изреци правноснажне пресуде садржи опште елементе кривичног дела из члана 14. став 1. КЗ, па и кривицу као субјективни елемент кривичног дела у питању, а чије постојање се захтевом оспорава, односно тврди да је у односу на тај елемент прекорачена оптужница, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује неоснованим.

Ово стога што је приватном тужбом окривљеном стављеном на терет да је кривично дело увреда из члана 170. став 1. КЗ извршио „са умишљајем у стању урачунљивости“ за шта је и правноснажном пресудом оглашен кривим. То што у изреци правноснажне пресуде поред наведеног стоји и да је окривљени „био свестан забрањености свог дела и хтео његово извршење“, а чега нема у приватној тужби, представљало би прекорачење оптужбе и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП само у случају да у оптужном акту уопште није наведено субјективно обележје кривичног дела тј. поступање са умишљајем, а што у конкретној ситуацији није случај. Код кривичног дела увреде умишљај на његово извршење садржи свест о забрањености дела и хтење за његово извршење, што значи да у конкретном случају цитирањем законског описа умишљаја из члана 22. КЗ у правноснажној пресуди чије је постојање стављено на терет окривљеном приватном тужбом, није прекорачена оптужба, већ је само у оптужном акту наведени умишљај на извршење кривичног дела, законски дефинисан.

Према томе побијаним правноснажним пресудама, супротно наводима захтева, није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, па је супротне наводе захтева браниоца Врховни касациони суд оценио као неоснованим.

Такође, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљеног којима се указује на учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, јер према наводима захтева правноснажном пресудом „није обухваћен оптужени из приватне тужбе која није измењена до завршетка главног претреса имајући у виду да је АА окривљен за извршење предметног кривичног дела док је приватна тужба поднета против АА1“, а са разлога што постоји захтев овлашћеног тужиоца, имајући у виду да је приватна тужба исправљена на главном претресу одржаном дана 12.04.2016. године из чега произилази да је приватна тужба поднета против окривљеног АА, а не против АА1 како се неосновано наводи у поднетом захтеву.

Захтевом за заштиту законитости, бранилац окривљеног истиче да је одлуком о трошковима кривичног поступка повређена одредба члана 261. став 2. тачка 7) ЗКП јер је окривљени обавезан да сноси трошкове за састав приватне тужбе иако приватну тужбу није саставио адвокат већ приватни тужилац лично,

као и да је другостепени суд повредио одредбу члана 467. став 1. ЗКП, јер је био дужан да о трошковима кривичног поступка одлучује само по жалби браниоца у оквиру основа, дела и правца побијања жалбом али не и на штету жалиоца.

Истакнути наводи оцењени су као неосновани, јер супротно наводима захтева, приватну тужбу саставио је пуномоћник приватног тужиоца адв. Данијела Настић, а трошкови састава приватне тужбе, утврђени су у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, док је другостепени суд по жалби браниоца окривљеног који је истакао да су трошкови кривичног поступка превисоко одмерени, нашао да је првостепени суд заиста исте неправилно сабрао у већем износу (170.500,00 динара а збир износи 164.480,00 динара), дакле одлучивао је у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутих у жалби окривљеног.

Обавезивањем окривљеног да сноси и трошкове одговора на жалбу против првостепене пресуде пуномоћника приватног тужиоца, није прекршена забрана преиначења на штету окривљеног, јер се иста не примењује на одлуку о трошковима кривичног поступка.

Налазећи из изнетих разлога, да побијаним правноснажним пресудама нису учињене битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) и 9) и Кривичног закона из члана 439. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, на које се указује у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.